

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

Eπιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

> ΟΜΑΔΑ Α

- Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1. μέχρι και Α.6, να γράψετε τον αριθμό της καθεμίας και δίπλα του την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- A.1.** Δυο αγαθά με το ίδιο χρηματικό κόστος, έχουν και το ίδιο κόστος ευκαιρίας.
- A.2.** Ο πλούτος των σύγχρονων κοινωνιών, εν πολλοίς οφείλεται στον καταμερισμό της εργασίας.
- A.3.** Συχνά οι αγορές αναφέρονται με το όνομα των αγαθών που είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας.
- A.4.** Με τη χρησιμοποίηση του χρήματος η ανταλλαγή χωρίζεται σε δυο πράξεις: μία πώληση και μία αγορά.
- A.5.** Αν η παραγωγή μιας οικονομίας αντιστοιχεί σε ένα συνδυασμό παραγωγής που βρίσκεται κάτω από την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της, τότε ο συνδυασμός ονομάζεται μέγιστος.
- A.6.** Η οικονομική ζωή των ανθρώπων παρουσιάζει συστηματικότητα και είναι οργανωμένη με αρκετά περίπλοκο τρόπο.

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.7. μέχρι και Α.8., να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα σωστά στοιχεία της στήλης Β.

A.7.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Κεφαλαιούχικά αγαθά	1. Χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών.
Β. Καταναλωτικά αγαθά	2. Χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία από την οποία παράγονται άλλα αγαθά.
Γ. Εμπορεύματα	3. Χρησιμοποιούνται μόνο μια φορά για το σκοπό που έχουν παραχθεί.
Δ. Καταναλωτά αγαθά	4. Γίνονται αντικείμενο αγοραπωλησίας

A.8.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Εργασία	1. Περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων προϊόντων
Β. Φύση	2. Ο συνδυασμός των συντελεστών παραγωγής, με σκοπό το κέρδος.
Γ. Επιχειρηματικότητα	3. Περιλαμβάνει τη γεωγραφική έκταση, επιφάνεια, υπέδαιος κλπ.
Δ. Κεφάλαιο	4. Η καταβολή συνθήτην προσπάθειας για την παραγωγή ενδιάμεσης.

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.9 μέχρι και Α.12., να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.9.** Στη δεκαετία του 2000 ήταν εντονότατο το φαινόμενο της αστυφιλίας στην Ελληνική κοινωνία. Αυτό για την Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας στη δεκαετία αυτή, σήμαινε ότι:
- α. Μετατοπίστηκε προς τα δεξιά.
 - β. Είχαμε οικονομική ανάπτυξη
 - γ. Αυξήθηκε το εργατικό δυναμικό της χώρας
 - δ. Κανένα από τα παραπάνω

- A.10.** Αν μια οικονομία παράγει δύο μόνο καταναλωτικά αγαθά, ρούχα και καλλυντικά. Ποιες θα είναι οι μακροχρόνιες συνέπειες στην Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων;
- α. Θα έχουμε οικονομική ύφεση
 - β. Θα έχουμε οικονομική ανάπτυξη
 - γ. Η ΚΠΔ θα παραμείνει αμετάβλητη
 - δ. Κανένα από τα παραπάνω

- A.11.** Το κόστος ευκαιρίας συνήθως είναι αυξανόμενο. Αυτό οφείλεται στο ότι:
- α. οι παραγωγικοί συντελεστές που χρησιμοποιούνται

δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή όλων των αγαθών.

β. Στον καταμερισμό της εργασίας.

γ. οι παραγωγικοί συντελεστές που χρησιμοποιούνται δεν είναι εξίσου αποδοτικοί για την παραγωγή όλων των αγαθών.

δ. όλα τα παραπάνω.

A.12. Το κύριο οικονομικό πρόβλημα οφείλεται στο ότι:

α. οι ανθρώπινες ανάγκες βρίσκονται σε έλλειψη σχετικά με τα αγαθά που διαθέτει μια οικονομία.

β. τα αγαθά που διαθέτει μια οικονομία βρίσκονται σε έλλειψη σχετικά με τις ανθρώπινες ανάγκες

γ. Στην καταναλωτική μανία των ανθρώπων.

δ. κανένα από τα παραπάνω.

> ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της Πολιτικής Οικονομίας; Να αναπτύξετε τα τέσσερα ερωτήματα που προκύπτουν.

- B.2.** Να αναλύσετε το οικονομικό κύκλωμα. Απαιτείται το σχετικό διάγραμμα.

> ΟΜΑΔΑ Γ

Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Y απασχολώντας όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της με δεδομένη τεχνολογία, όπως στον παρακάτω πίνακα.

Συνδυασμοί Παραγωγής	Αγαθό X (Τόνοι)	Αγαθό Y (Λίτρα)
A	0	2.000
B	400	1.400
Γ	600	600
Δ	700	0

- G.1.** Να προσδιορίσετε, χωρίς να σχεδιάσετε τη μορφή που θα έχει η Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων.

- G.2.** Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξεταστεί (υπολογιστικά) αν οι παρακάτω συνδυασμοί είναι εφικτοί: I (X=680, Y=100), K (X=500, Y=1000).

- G.3.** Αν παρατηρηθεί ένα ορισμένο ποσοστό ανεργίας, ποια θα είναι η επίπτωση στην Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ

G.1. Ο τελικός πίνακας συμπληρωμένος είναι:

$$KE(X) \text{ σε λίτρα} = \frac{\Delta(Y)}{\Delta(X)} \text{ και } KE(Y) \text{ σε τόνους} = \frac{\Delta(X)}{\Delta(Y)}$$

Συνδυασμοί Παραγωγής	Αγαθό X (Τόνοι)	Αγαθό Y (Λίτρα)	KE (X) σε Λίτρα	KE (Y) σε Τόνους
A	0	2.000		
B	400	1.400	600/400=1,5	400/600=0,66
Γ	600	600	800/600=4	600/800=0,75
Δ	700	0	600/700=6	700/600=1,17

Η καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων των δύο αγαθών είναι τεθλασμένη γραμμή με τα κούλα της στραμμένα προς την αρχή των αξόνων. Αυτό οφείλεται στο ότι το κόστος ευκαιρίας των δύο αγαθών αυξάνεται συνεχώς. Δηλαδή για κάθε επιπλέον μονάδα του X που παράγεται πρέπει να θυσιάζεται όλο και μεγαλύτερη ποσότητα του αγαθού Y και αντίστροφα..

G.2.

Η ποσότητα του X=680 βρίσκεται ανάμεσα στους συνδυασμούς Γ και Δ, όπου το KE(X)=6

$$\text{Επομένως: } 6 = (600-Y_1) / (680-600) \Rightarrow 600 - Y_1 =$$

$$6 \cdot 80 \cdot 600 - Y_1 = 480 \Rightarrow Y_1 = 120$$

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι όταν η οικονομία παράγει 680 μονάδες X το μέγιστο που μπορεί να παράγει από το Y είναι 120 μονάδες. Άρα ο συνδυασμός I (X=680, Y=100) είναι ανέφικτος.

Η ποσότητα του X=500 βρίσκεται ανάμεσα στους συνδυασμούς Β και Γ, όπου το KE(X)=4

$$\text{Επομένως: } 4 = (1400-Y_2) / (500-400) \Rightarrow 1400 - Y_2 = 400 \Rightarrow Y_2 = 1000$$

Εάν λοιπόν η οικονομία παράγει 500 μονάδες X το μέγιστο που μπορεί να παράγει από το Y είναι 1000 μονάδες. Άρα ο συνδυασμός K (X=500, Y=1000) είναι μέγιστος δυνατός.

G.3.

Μια από τις προϋποθέσεις, με βάση τις οποίες και κατασκευάζουμε την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων είναι ότι όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές της οικονομίας απασχολούνται πλήρως και αποδοτικά, δηλαδή δεν υπάρχει ανεργία. Εφόσον λοιπόν σημειωθεί κάποιο ποσοστό ανεργίας η ΚΠΔ παραμένει αμετάβλητη,